

Григорій Сковорода повністю закінчив курс КМА і сам деякий час викладав у різних навчальних закладах. На відміну від П.Величковського Сковорода засвоїв барочну культуру з характерною для неї сумішшю античних авторів, східнохристиянської патристики, католицьких і протестантських теологів та європейських мислителів XVII-XVIII ст. Але його власна філософія наближається до християнського неоплатонізму. Для нього є характерним потяг до східнохристиянської та середньовічної німецької містики, езотеричних вчень. Духовний шлях Сковороди проліг поза Церквою, деякі його неоплатонічні положення можна схарактеризувати як “барочне сприйняття ісіхазму”. Сковорода вважається першим справжнім українським та російським філософом, і хоча у нього немає прямих послідовників, окремі його ідеї вплинули на російських сектантів, Л.Толстого та т. зв. “космістів”.

У постатях та вченнях Сковороди й Величковського втілилися різні шляхи розвитку філософії /позацерковний та церковний/. Їм також належить видатне місце у процесі зміни загальних парадигм суспільної думки та у подоланні раціоналізму й аристотелізму як домінуючих явищ в українській культурі.

Ігнатів В.К., к.ф.н.

(Мінськ, Ін-т філософії НАН Білорусії)

ДУХОВНО-ФІЛОСОФСЬКА СПАДЩИНА КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ТВОРЧОСТІ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ МИСЛИТЕЛІВ ЕПОХИ БАРОКО

Кінець другого тисячоліття християнської ери викликав до життя новий “пасіонарний” злет слов'янської православної ідеї. Сьогодні вітчизняна гуманітарна думка, спонукана пошуком відповіді на виклик епохи, пильно вдивляється у світоглядні обличчя минулого. Культурно-історичний пафос XVII століття, сповнений глибинних потрясінь європейської світобудови, як ніколи близький духовній ситуації сучасності.

В умах видатних мислителів Беларусі й України слов'янська ідея в цю споху набула обличчя Храму Вченості - Києво-Могилянської академії. В основу оновленої східнохристиянської духовності Петро Могила та його сподвижники поклали ідею діалогу двох гілок єдиного християнського дерева Європи, плюралістичної “поліфонії” православного і католицького світів, творіння загальноєвропейського духовного універсуму. Головний шлях втілення

цього величного задуму мислителі Києво-Могилянської академії вбачали у просвітницькому подвижництві.

Ця традиція визначила сенс життя і творчості блискучої плеяди вихованців київського центру східнослов'янської просвіти. У числі найбільш видатних особистостей, що вийшли з його стін, - Учитель та Учень - Ігнатій Ієвлевич і Симон Полоцький. Їхня творчість, на подив відкрита духовній різноманітності епохи бароко, стала символом вірності служіння вирощеної мислителями Києво-Могилянської академії східнослов'янської просвітницької ідеї, яка набула наприкінці ХХ століття потужного пророчого звучання.

Криштопа Б.П., д.мед.н., проф.,

Дяченко М.О., к.мед.н., доцент

(Київ, Ін-т підвищення кваліфікації лікарів)

ВИХОВАНЦІ КИЇВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ - ПЕРШОПРОХІДЦІ СЕРЕД ДОКТОРІВ МЕДИЦИНИ РОСІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ХVІІІст.

Відомо, що здобуття наукового ступеню доктора медицини підданими Російської держави більш ніж до середини ХVІІІ ст. мало стихійний характер. Його право Московський університет отримав тільки в 1791 р. Але ще за 30 років до цього, в 1761 р., тобто понад 230 років тому, Медична канцелярія, як вищий адміністративний орган управління медичною справою в державі, керуючись зростаючою потребою у власних наукових кадрах, вперше здійснила цільове відрядження випускників російських госпітальних шкіл до Лейденського (Голландія) університету з метою набуття ними "докторського градусу".

Показово, що всі 10 відряджених були українцями, а дев'ять з них - у минулому вихованцями Київської академії: М.С.Крутень (1737-1770), П.І.Погорецький (1740-1780), Х.Т.Тихорський (1733-1814), К.Й.Ягельський (1736-1774), Й.Т.Тимківський (пом. у 1789), С.М.Митрофанів (пом. у 1772), О.Сидорович, С.О.Леонтович (пом. у 1798), К.Ф.Рожалін (пом. у 1786). Безумовно, що не останню роль у їх доборі відіграв і рівень загальної підготовки (зокрема, знання іноземних мов), набутої ними в Києві.

Таким чином, колишні вихованці Київської академії, вихідці з України, відносяться до числа перших докторів медицини Російської імперії, які захистили дисертації в університетах Європи. Вони стали одними з перших професорів російських госпітальних шкіл, засновниками нових наукових напрямків, ор-